

ประกาศกรมคุมประพฤติ
เรื่อง นโยบายด้านสิทธิมนุษยชน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔ บัญญัติว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights : UDHR) ที่กำหนดการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของทุกคนในทุกแห่ง มาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยมาตรการไม่ควมคุมตัว (United Nations Standard Minimum Rules for Non-custodial Measures) หรือข้อกำหนดโตเกียว (The Tokyo Rules) ข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงและมาตรการที่มีใช้การคุมขังสำหรับผู้กระทำผิดหญิง (United Nations Rules for the Treatment of Women Prisoners and Non-Custodial Measures for Women Offenders) หรือข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) รวมทั้งมาตรฐาน หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน

กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีภารกิจเกี่ยวกับการคุมประพฤติ ผู้กระทำผิด ทั้งผู้ใหญ่ เด็กและเยาวชน นักโทษเด็ดขาด โดยการแสวงหาข้อเท็จจริง การคุมความประพฤติ การแก้ไขฟื้นฟู และสนับสนุนให้ภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมและการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดและผู้ที่อยู่ในกระบวนการคุมประพฤติ เพื่อเสริมสร้างความสงบสุขในสังคม ซึ่งการปฏิบัติราชการจะยึดถือและปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรฐาน หลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น ควบคู่กับกฎระเบียบ และข้อบังคับอื่น ๆ เพื่อให้เกิดการเคารพสิทธิมนุษยชน ป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนไม่ว่าจะต่อบุคลากรกรมคุมประพฤติ และบุคคลภายนอกและสร้างความมั่นใจว่าการบริหารงานและการดำเนินงานของกรมคุมประพฤติปลอดจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมถึงการตระหนักในศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์ จึงกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชนของกรมคุมประพฤติ ดังนี้

• **นิยามศัพท์**

“สิทธิมนุษยชน” (Human Rights) หมายความว่า สิทธิความเป็นมนุษย์ ซึ่งเป็นสิทธิตามธรรมชาติที่มนุษย์ทุกคนมีมาแต่กำเนิด โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างทางกาย จิตใจ เชื้อชาติ สัญชาติ เผ่าพันธุ์ ศาสนา เพศ ภาษา อายุ สีผิว การศึกษา สถานะสภาพทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม หรือเรื่องอื่นใดตามกฎหมายของแต่ละประเทศ และ ตามสนธิสัญญาที่แต่ละประเทศมีพันธกรณีจะต้องปฏิบัติ รวมถึงสิทธิในการดำรงชีวิตและ เสรีภาพ การพ้นจากการเป็นทาสและการทรมาน การมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นและรวมกลุ่มกัน สิทธิในการทำงาน การศึกษา และอื่น ๆ มนุษย์ทุกคนมีสิทธิต่าง ๆ เหล่านี้ โดยเท่าเทียม ไม่ถูกเลือกปฏิบัติ

“บุคคลภายนอก” หมายถึง ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประชาชน บุคคลหรือกลุ่มบุคคล รวมถึงส่วนราชการหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับบริการหรือการดำเนินงานของกรมคุมประพฤติ

“บุคลากรกรมคุมประพฤติ” หมายถึง ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ และเจ้าหน้าที่ทุกระดับที่สังกัดกรมคุมประพฤติ

• **นโยบายด้านสิทธิมนุษยชน**

ผู้บริหารและบุคลากรกรมคุมประพฤติทุกระดับ ต้องตระหนักถึงความสำคัญและเคารพต่อสิทธิมนุษยชนในทุกด้านของบุคลากรกรมคุมประพฤติ และบุคคลภายนอก ตลอดจนสังคมและชุมชนตามกฎหมายของแต่ละ...

ของแต่ละประเทศ และตามสนธิสัญญาที่แต่ละประเทศมีพันธกิจกรณีที่ต้องปฏิบัติ โดยรวมถึง การปฏิบัติต่อทุกคนตามหลักสิทธิมนุษยชนอย่างเท่าเทียม ปราศจากการเลือกปฏิบัติ การหลีกเลี่ยงการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน การสนับสนุนส่งเสริมสิทธิมนุษยชน และการสื่อสาร เผยแพร่ให้ความรู้ ทำความเข้าใจ กำหนดแนวทาง สอดส่องดูแล และให้การสนับสนุนอื่นใด แก่บุคลากรกรมคุมประพฤติ บุคคลภายนอก ส่วนราชการหรือองค์การที่เกี่ยวข้องในการให้บริการและหรือการส่งมอบงานต่อกัน ตลอดจนบุคคล กลุ่มบุคคล และเครือข่ายในห่วงโซ่อุปทาน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างมีคุณธรรม เคารพต่อสิทธิมนุษยชน และปฏิบัติต่อทุกคนตามหลักสิทธิมนุษยชนตามแนวนโยบายนี้

• แนวทางปฏิบัติ

๑. ให้ความเคารพต่อสิทธิมนุษยชน ปฏิบัติต่อกันด้วยความเคารพ ให้เกียรติซึ่งกันและกัน และปฏิบัติต่อกันอย่างเท่าเทียม โดยไม่แบ่งแยกความแตกต่างทางกาย จิตใจ เชื้อชาติ สัญชาติ เผ่าพันธุ์ ศาสนา เพศ ภาษา อายุ สีมืด การศึกษา สถานะสภาพทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม หรือเรื่องอื่นใด

๒. ให้ความสำคัญระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชน สอดส่องดูแลเรื่องการเคารพสิทธิมนุษยชน

๓. สนับสนุน และส่งเสริมการดำเนินการใด ๆ เพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

๔. สื่อสาร เผยแพร่ ให้ความรู้ ทำความเข้าใจ กำหนดแนวทาง สอดส่องดูแล และให้การสนับสนุนอื่นใด แก่บุคลากรกรมคุมประพฤติ และบุคคลภายนอก ส่วนราชการหรือองค์การที่เกี่ยวข้องในการให้บริการ และหรือการส่งมอบงานต่อกัน ตลอดจนบุคคล กลุ่มบุคคล และเครือข่ายในห่วงโซ่อุปทาน เพื่อสร้างการรับรู้ รวมถึงสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างมีคุณธรรม เคารพต่อสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อทุกคนตามหลักสิทธิมนุษยชนตามแนวนโยบายนี้

๕. จัดให้มีกลไก เครื่องมือ หรือช่องทาง ในการรับรู้สิทธิ และการเข้าถึงบริการของกรมคุมประพฤติ สำหรับบุคคลภายนอก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเปราะบาง รวมถึงการร้องเรียน ร้องทุกข์ ของผู้ที่เชื่อว่าสิทธิของตนถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

๖. สอดส่อง ดูแล และเฝ้าระวัง เรื่องการเคารพสิทธิมนุษยชน ไม่ละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นการกระทำที่เข้าข่ายละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับกรมคุมประพฤติ ต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชา หรือบุคคลที่รับผิดชอบทราบ และให้ความร่วมมือในการตรวจสอบข้อเท็จจริงต่าง ๆ หากมีข้อสงสัยหรือข้อซักถามให้ปรึกษากับผู้บังคับบัญชา หรือบุคคลที่รับผิดชอบทราบผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่กำหนดไว้

๗. กรมคุมประพฤติจะให้ความเป็นธรรมและปกปิดข้อมูลของบุคคลที่แจ้งเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับกรมคุมประพฤติ

๘. กรมคุมประพฤติมุ่งมั่นที่จะสร้างและรักษาวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นต่อการเคารพสิทธิมนุษยชนตามนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนนี้

๙. ผู้กระทำการละเมิดสิทธิมนุษยชน จะต้องได้รับการพิจารณาโทษทางวินัย นอกจากนี้ จะได้รับโทษตามกฎหมาย หากการกระทำนั้นผิดต่อกฎหมาย

จึงประกาศให้ทราบและถือปฏิบัติ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายวีระกิตต์ หาญปริพรรณ์)

อธิบดีกรมคุมประพฤติ

ดำเนินการถูกต้อง

(นางสาวประทุมรัตน์ แก้วทองรักษ์)

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร